

De enorme betonnen flat wordt ingrijpend verbeterd en verduurzaamd. Deze en andere ERAflats zijn gebouwd in de jaren '60 en '70, toen de woningnood heel erg hoog was. Aannemer J.P. van Eesteren bedacht in die tijd de tunnelgietbouwmethode, een revolutionair nieuw systeem om sneller te kunnen bouwen. Het systeem kreeg de naam Van Eesteren Rationale Aanpak (ERA). In de afgelopen jaren is gestart met een grondige renovatie van de tientallen ERAflats, waardoor de woningen een stuk energiezuiniger en comfortabeler worden.

DERTIENDE FLAT

Voor de buitenzijde betekent dat onder meer het isoleren en afwerken van de kopgevels van de Schermerhoekflat. Vanaf de eerste woonlaag bracht IJsselmonde een nieuwe schil aan door een gevelisolatiesysteem en werkte die vervolgens af met minerale gevelstrips van Sto. De twee meter hoge plint bestaat uit bergingen en werd niet geïsoleerd, omdat daarmee geen ener-

'De vluchtrappenhuizen aan de buitenkant van de kopgevel zijn ook meegenomen'

getische waarde wordt toegevoegd. Daardoor blijft daar de oorspronkelijke gevel zichtbaar.

Het 14 centimeter dikke isolatiepakket is volgens Jacco Oostenbrug van IJsselmonde tegenwoordig een reguliere isolatiedikte. De flat aan de Schermerhoek is de dertiende ERAflat die het bedrijf aanpakt voor Team ERAflats, een joint venture van ERA Contour en Smits Vastgoedzorg. >

Kenmerkend aan de ERAflats zijn de horizontale, lichte banden in de kopgevels.

Tekst | Annet van der Graaf Beeld | IJsselmonde VOF

Het lijkt alsof de vloeren weer doorlopen

ERAFLAT BEHOUDT KARAKTERISTIEKE KOPGEVELS

Typisch aan de 504 woningen tellende ERAflat aan de Schermerhoek in Capelle aan den IJssel zijn de horizontale banden op de kopgevels. Ook na de grootschalige renovatie van deze flat komen de kenmerkende verdiepingbanden visueel terug.

Saai? "Zeker niet", zegt Oostenbrug. "Het blijft leuk. Elke kopgevel is een uitdaging en grote projecten zoals dit kunnen we goed aan. We worden nog steeds blij van het resultaat dat we neerzetten."

STEIGERWERK BOVEN WATER

Voor dat het zover is, verzorgt IJsselmonde het bijkomende steigerwerk en onderzoekt zij de staat van de spouwmuurverankering. De ankers koppelen het bakstenen buitenspouwblad aan het binnenspouwblad en stabiliseren daarmee de buitengevel. Oostenbrug: "Die ankers kunnen nogal roesten en het kan zelfs zo zijn dat er in het verleden te weinig ankers zijn aangebracht. Dat kan gevaarlijke situaties opleveren." Bij deze flat moesten eerst ankers bijgeplaatst worden waarna de gevelisolatie kon worden aangebracht. Dus ook constructief is de kopgevel compleet gerenoveerd.

Een stuk lastiger was het om een steiger te bouwen aan de kant waar de kopgevel aan het water grenst. "Daar moest een onderconstructie in het water voor gebouwd worden, zodat wij de steiger erop konden zetten", vertelt Dirk Jan van der Poel, bedrijfsleider bij IJsselmonde. "We zijn met het uitvoeringsteam van de aannemer druk bezig geweest om daar een plan voor te verzinnen en een stalen werkvloer te laten ontwerpen door de constructeur." Daarop komt vervolgens de veertien verdiepingen hoge steiger te staan. Niet vreemd dus dat daar heel wat afstemming voor nodig is. IJsselmonde heeft

'Schijnstroken zorgen nu voor een goede isolatie van de verdiepingsvloeren'

aanvullende steigertekeningen laten maken om de constructie zo goed mogelijk voor te bereiden.

ZICHTBARE VERDIEPINGSBANDEN

Kenmerkend aan de ERAflats zijn de horizontale, lichte banden in de kopgevels. Dat zijn de betonnen verdiepingsvloeren die naar buiten doorgestort zijn. Ze maken de veertien etages van buitenaf goed zichtbaar. "Maar energetisch zijn de banden niet zo gunstig. Ze trekken de buitentemperatuur gemakkelijk naar binnen", legt Niels Kempen van Sto Isoned uit. Toch wilde de gemeente de banden op de kopgevels terugzien. Kempen: "Daarom zijn 30 centimeter brede schijnstroken aangebracht van Sto Deco-plaatmateriaal. Die isoleren goed en de koudebrug neem je daardoor weg." De stroken zijn verlijmd op

het gevelisolatiesysteem, waarna boven en onder de stroken de gevelstrips werden aangebracht. Op die manier lijkt het alsof de vloeren weer doorlopen en wordt aan het bestaande beeld van de flat zo weinig mogelijk veranderd.

VROEG AANGEHAAKT

"Dat de banden van de verdiepingsvloeren op de kopgevels weer zichtbaar zouden worden na de renovatie, was een wens vanuit het projectteam Schermerhoek", zegt Teun Heuvelman, werkvoorbereider bij ERA Contour. "En ook dat de kleur van de banden en de gevelstrips dicht bij de oorspronkelijke kleuren moesten liggen. Die wensen hebben we aan A3-architecten meegegeven." Minerale gevelstrips zijn ook toegepast bij de renovaties van andere ERAflats. Heuvelman licht toe: "Minerale gevelstrips zijn licht, kunnen snel worden aangebracht en ze zijn in de loop der jaren flink verbeterd op esthetisch vlak."

Heuvelman is tevreden met het resultaat van de kopgevels. "IJsselmonde is een partij die we al langer kennen. Bij dit project is ze al vroeg aangehaakt. Dat is zeker gunstig, want IJsselmonde maakt zelf de tekeningen en berekeningen van het steigerwerk en heeft ook meegedacht over de draagconstructie."

BLUSLEIDING

Het bijzondere aan de bouw van deze flat aan de Schermerhoek is dat de vluchttrappenhuizen aan de buitenkant van de kopgevel zitten. Ook die trappenhuizen moesten meegenomen worden. "Een bewerkelijke kop", zegt Van der Poel. "Je moet het hoekje om en het balkon op om ook die stukken gevel goed mee te kunnen nemen. Ook de blusleiding, die normaal gesproken inpandig zit, zit bij deze flat aan de buitenkant. We hebben er daarom netjes omheen gewerkt met het isolatiepakket."

In korte tijd zijn er dus veel meters gemaakt. Van der Poel: "Dat is ook waar we om bekend staan: zulke grote koppen snel en vakkundig erin maken. Elke kopgevel is een uitdaging. En als dan de steigers weg zijn, ziet het er weer supergaaf uit. En zo strak!" ■

For the love of building.

Samen brengen we jouw projecten tot leven, met oog voor design, duurzaamheid en functie.

Bewust bouwen.

meer dan isoleren

